

14 ta' Frar, 1997

Imhalef:-

Onor. Victor Caruana Colombo LL.D.

Il-Pulizija

versus

John Gauci

Approprjazzjoni Indebita

Minn ezami ta' l-artikolu 293 tal-Kodiċi Kriminali jidher ċar li wiehed mill-elementi essenzjali ta' l-approprjazzjoni indebita huwa kostitwit mill-frazi: "... taht titolu illi jgib mieghu l-obbligu ... li jsir uzu minnha speċifikat ...". Speċifikat minn min? Ovvjament minn min ikun ikkonsenja l-haga lill-agent u minn hadd iżjed. Hija l-persuna li tikkonsenja l-haga u hadd hliefha li jkollha jedd timponi l-obbligu ossia tispeċifika lill-agent dwar kif ikollu jaghmel uzu mill-ogġetti ikkonsenjat lilu minnha. Jekk il-konsenjatur jaghti flus lill-agent biex dan bihom jixtrilu dar, l-agent jikkommetti r-reat ta' approprjazzjoni indebita jekk minflok

jaghtihom karita`. Jekk il-konsejatur jaghti flus lill-agent biex dan jixtrihom armi bi skop ta' serq, l-agent ikun approprja ruhu mill-flus indebitament jekk jaghtihom karita`, apparti l-kwistjoni tal-moralita`. Jekk jixtrihom armi, allura l-agent ikun ghamel uzu mill-flus kif specifikat. F'kull kaz, fl-indagini dwar il-htija jew le ta' approprjazzjoni indebita, ghandha ssir prova ta' l-uzu tal-haga specifikata mill-konsenjatur u prova ta' jekk l-agent ikunx ghamel mill-haga dak l-uzu jew uzu divers.

Il-Qorti:-

Rat is-sentenza tas-7 ta' April, 1995 li biha l-Qorti tal-Magistrati (Malta) sabet lill-imputat hati:

Li f'dawn il-Gzejjer matul l-ahhar snin qabel l-4 ta' Novembru, 1992, fil-kariga tieghu ma' Calypso Clothing Ltd. b'diversi azzjonijiet maghmula fi zminijiet differenti u b'risoluzzjoni wahda bhala *manager* u/jew ufficjal principali iehor u/jew pagatur u ghaldaqstant il-persuna rsponsabbli skond l-artikolu 55 (1) ta' l-Att dwar it-Taxxa fuq l-*Income*, Kapitolu 123, (hawn izjed 'il quddiem imsejjah l-Att) u r-regola 28 tar-Regoli ta' l-1972 dwar Tnaqqis ta' Taxxa (PAYE) (hawn izjed 'il quddiem imsejha r-Regoli), wara li thallsu emolumenti taxxabli taht l-artikolu 5 (1) (b) u/jew (e) ta' l-Att bi ksur tad-disposizzjonijiet li ser jissemmew:

Naqas li jibghat lill-Kummissarju tat-Taxxi Interni fiz-zmien preskritt it-taxxa mnaqqa mill-istess emolumenti kif tenut jaghmel skond l-artikolu 55 (1) ta' l-Att u r-regola 12 (1) (a) tar-Regoli u dan ghall-perijodu 1989 Novembru u Dicembru u minn Jannar 1990 sa Jannar 1992 u dan ghar-rigward tas-somma ta' Lm11,806.00,4;

Naqas milli jibghat lill-Kummissarju tat-Taxxi Interni fiz-

zmien preskritt il-prospett/i dettaljat/i skond l-artikolu 55 (2) ta' l-Att u r-regola 12. (1) tar-Regoli u dan ghar-rigward tal-prospett/i għall-perijodu fuq imsemmi;

Naqas milli jibghat fiż-zmien preskritt *ir-returns* (il-prospetti u d-dokumenti) annwali li jikkonsistu fil-formoli P3, P6 u P7 għas-snin 1990 u 1991 skond l-artikolu 55 (2) ta' l-Att u r-regola 14 tar-Regoli;

Li approprja ruhu, billi dawwar għalih jew għall-persuna/i ohra s-somma ta' Lm11,806.00,4 li hu zamm taht titolu li jgħib mieghu l-obbligu tar-radd tal-haġa jew li jsir uzu minnha speċifikat bi ksur ta' l-artikoli 293 u 294 tal-Kodiċi Kriminali għad-dannu tal-Gvern ta' Malta u ta' diversi impjegati tal-Calypso Clothing Ltd.; u

Bit-talba li l-Qorti barra li tinfliggi l-pieni preskritti skond l-Att, tordna l-imputat li jottempera ruhu mal-ligi;

Ikkundannatu mitt lira multa u ordnatlu jottempera ruhu mal-ligi fi zmien xahar mid-data ta' dik is-sentenza taht multa ohra ta' zewġ liri għal kull gurnata li matulha jkompli r-reat. Inltre *ai termini* ta' l-artikoli 293 u 294 tal-Kodiċi Kriminali, lliberatu skond l-artikolu 9 tal-Kapitolu 152 bil-kundizzjoni li ma jagħmilx reat iehor fi zmien tliet snin mid-data ta' dik is-sentenza. Fl-aħhar tat lill-imputat it-twissija skond l-artikolu 86 (2) tal-Kapitolu 123;

Rat ir-rikors ta' l-appell li bih l-imputat talab li din il-Qorti tirrevoka s-sentenza u tilliberah mill-imputazzjoni;

Rat l-atti l-ohrajn u ttrattat l-appell tikkunsidra:

Il-fatti saljenti kienu dawn. Sa Ottubru 1989 l-appellant kien direttur tas-soċjeta` Calypso Clothing Company Limited. Baqa` jahdem ma` din is-soċjeta` sal-31 ta` Diċembru, 1989. Minn Jannar 1990 l-appellant sar direttur ta` Eurimpex Limited. Fil-perijodu rilevanti, ċjoe` minn Ottubru 1989 sa Jannar 1992, il-Eurimpex Limited hallset il-pagi ta` l-impjegati tas-soċjeta` l-oħra fuq imsemmija Calypso Clothing Company Limited;

Ebda waħda miż-żewġ soċjetajiet ma kellha introjtu hawn Malta. Il-pagi lill-impjegati kienu jithallsu, fil-każ taż-żewġ soċjetajiet, minn flus li kienu jigu mibghutin Malta mill-azzjonisti mill-esteru. Il-flus li kienu jibaghtu l-azzjonisti kienu jkopru l-ammont tal-pagi bit-taxxa mnaqqsa. B`hekk id-diretturi ta` Malta tas-soċjetajiet ma kellhomx minn fejn ihallsu t-taxxa. Din it-taxxa għalhekk ma gietx imhallsa. Il-fatti adebitati fl-imputazzjoni numru wiehed (1) jirrizultaw ippruvati;

L-aggravju ta` l-appellant dwar din l-ewwel imputazzjoni jikkonsisti fis-segwenti:

“L-azzjoni kriminali li ttiehdet kontra l-esponent (jigifieri l-appellant) saret fuq it-talba tad-Dipartiment tat-Taxxi Interni fil-kawża ta` l-esponent ma` Calypso Clothing Ltd. Izda effettivament fil-perijodu rilevanti u ċjoe` bejn Novembru 1989 u Jannar 1992, kif jirrizulta mill-provi, l-esponent ma kienx direttur ta` din il-kumpannija peress li kien irriżenja minn din il-kariga fid-9 ta` Ottubru, 1989 u wara Diċembru 1989 l-esponent ma kellu ebda konnessjoni mal-Calypso Clothing Ltd. Nonostante dan l-esponent gie misjub hati u dan għaliex skond ittra tas-soċjeta` Euroimpex Limited tat-tlieta (3) ta` Awissu, 1992 jirrizulta li din is-soċjeta` kienet qed thallas lill-impjegati tal-Calypso Clothing Ltd. Illi apparti l-fatt illi d-data li ggib din l-ittra hija sussegwenti għall-perijodu rilevanti (Novembru 1989 u Jannar 1992) jibqa` l-fatt li l-esponent gie misjub hati fil-

kawza tieghu ma' Calypso Clothing Ltd. meta fil-perijodu rilevanti, kif jirrizulta mill-provi, dan ma kellux din il-kariga ...";

Fir-rigward tal-kwistjoni tal-kariga ta' l-appellant, jigi ghal kull buon fini rilevati is-segwenti. Ir-regola 28 tar-Regoli ta' l-1972 dwar Tnaqqis ta' Taxxa (P.A.YE.) (Avviż Legali 79 ta' l-1972) tiddisponi li l-*manager* jew kull uffiċjal prinċipali iehor ta' kull korp ta' persuni jkollu jirrispondi personalment għal dak kollu li hu mehtieg li jsir skond ir-regoli mill-korp tal-persuni jew f'isem dan il-korp. Jigifieri l-appellant gie akkużat fil-kwalita' tieghu personali u f'dik il-kwalita' personali gie misjub hati mill-Ewwel Qorti. Dan minkejja li r-reati dedotti fl-ewwel imputazzjoni gew allegatament kommessi minnu fl-*eżerċizzju tal-kariga ta' uffiċjal ta' soċjeta'*. Huwa *aċċidentali* l-fatt li fl-imputazzjoni u fit-talba tal-Kummissarju tat-Taxxi Interni lill-Kummissarju tal-Pulizija biex dan jipproċedi bl-azzjoni kriminali, l-appellant gie kkwalifikat bhala "fil-kariga tieghu ma' Calypso Clothing Ltd.". Dak li huwa essenzjali hu jekk giex ippruvat jew le li l-appellant agixxa bhala uffiċjal ta' korp ta' persuni, kien liema kien dak il-korp, u jekk l-appellant kellux l-opportunita' skond il-ligi li jiddefendi ruhu fir-rigward ta' kull prova prodotta;

L-appellant fid-9 ta' Ottubru, 1989 telaq minn direttur tal-Calypso Clothing Company Limited, izda baqa' f'dik is-soċjeta' sa l-*aħhar ta' l-1989*. Fi kwalunkwe każ, huwa kien direttur tal-Euroimpex Limited fil-perijodu minn Jannar 1990 sa Jannar 1992. Jirrizulta li fil-perijodu kollu rilevanti, *cjoe'* minn Novembru 1989 sa Jannar 1992, il-pagi ta' l-impjegati tal-Calypso Clothing Company Limited thallsu mill-Euroimpex Limited li taghha l-appellant kien direttur. Dan jirrizulta mill-ittra msemmija tat-3 ta' Awissu, 1992 ffirmata ukoll mill-appellant bhala direttur ta' Euroimpex Limited. Ghalhekk l-appellant kien personalment responsabbli ghat-tnaqqis tat-taxxa

relattiva mill-pagi ta' dawk l-impjegati u għall-ħlas ta' dik it-taxxa lill-Kummissarju tat-Taxxi Interni;

Għar-raġunijiet premissi l-ewwel aggravju ta' l-appellant mhuwiex fondat;

It-tieni aggravju ta' l-appellant jirrigwarda r-reat ta' l-appropriazzjoni indebita li tiegħu gie misjub ħati u li jissottometti li ma jirrizultax mill-provi. L-appellant għandu raġun;

Effettivament, ir-reat ta' appropriazzjoni indebita huwa kkontemplat fl-artikolu 293 tal-Kodiċi Kriminali, li jgħid hekk:

“Kull min japproprja ruħu, billi jdawwar bi profitt għalih jew għal persuna oħra, minn haġa ta' haddiehor li tkun giet fdata jew ikkunsinnata lilu taht titolu illi jgħib miegħu l-obbligu tar-radd tal-haġa jew li jsir użu minnha speċifikat, jehel ...”

Minn eżami ta' dan l-artikolu jidher ċar li wiehed mill-elementi essenzjali ta' l-appropriazzjoni indebita, fil-kuntest tal-każ preżenti, huwa kkostitwit mill-frażi “... taht titolu illi jgħib miegħu l-obbligu ... li jsir użu minnha speċifikat ...” Speċifikat minn min?” Ovvjament minn min ikun ikkonsenja l-haġa lill-aġent u minn hadd iżjed. Hija l-persuna li tikkonseja l-haġa u hadd ħliefha li jkollha jedd timponi l-obbligu ossia tispeċifika lill-aġent dwar kif ikollu jagħmel użu mill-oġġett ikkonsenjat lilu minnha. Jekk il-konsenjatur jagħti flus lill-aġent biex dan bihom jixtrilu dar, l-aġent jikkommetti r-reat ta' appropriazzjoni indebita jekk minflok jagħtihom karita'. Jekk il-konsenjatur jagħti flus lill-aġent biex dan jixtrihom armi bi skop ta' serq, l-aġent ikun approprja ruħu mill-flus indebitament jekk jagħtihom karita', apparti l-kwistjoni tal-moralita'. Jekk jixtrihom armi, allura l-aġent ikun għamel użu mill-flus kif

speċifikat. F'kull każ, fl-indaġini dwar il-htija jew le ta' approprjazzjoni indebita, għandha ssir prova ta' l-użu tal-ħaġa speċifikata mill-konsenjatur, u prova ta' jekk l-aġent ikunx għamel mill-ħaġa dak l-użu jew użu divers;

Fil-każ prezenti qiegħed jiġi allegat li l-appellant ikkommetta approprjazzjoni indebita billi ma hallasx it-taxxa kif fuq intqal mill-flus li kien irċieva mingħand l-azzjonisti tas-soċjetajiet fuq indikati. Biex tiġi ppruvata l-kommissjoni ta' dak ir-reat għandu jirriżulta li l-azzjonisti obligaw lill-appellant li juża dawk il-flus fil-ħlas tat-taxxa. Dan l-obbligu ma jirriżultax mill-provi prodotti anzi jidher li obligu simili ma ġiex impost stante li l-flus rimessi lill-appellant kienu jkopru l-pagi bit-taxxa dovuta mnaqqsa. Għalhekk l-appellant ma jistax jiġi ritenut hati ta' approprjazzjoni indebita;

Għandha ssir distinzjoni bejn, min-naħa waħda, l-obbligu ta' l-appellant fir-relazzjoni tiegħu bħala direttur ta' soċjeta` mal-Kummissarju tat-Taxxi Interni u min-naħa l-oħra l-obbligu tiegħu fir-relazzjoni tiegħu bħala mandatarju ma' l-azzjonisti ta' dik is-soċjeta`. Fl-ewwel każ l-appellant huwa obligat personalment li jhallas it-taxxa. Fit-tieni każ huwa obligat li jagħmel użu mill-flus rimessi lilu kif speċifikat mill-azzjonisti. Fl-ewwel każ it-taxxa ma thallsix u għalhekk l-appellant huwa hati ta' l-ewwel imputazzjoni kif dedotta. Fit-tieni każ ma jirriżultax li l-appellant għamel mill-flus rimessi lilu użu divers minn kif speċifikat mill-azzjonisti mittenti u għalhekk mhux hati tat-tieni imputazzjoni;

Għall-motivi premeżsi tirriforma s-sentenza appellata billi:

Tirrevokaha in kwantu li biha l-appellant ġie misjub hati ta' approprjazzjoni indebita u lliberat a tenur ta' l-artikolu 9 tal-Kapitolu 152 bil-kundizzjoni li ma jagħmilx reat iehor fi żmien

tliet snin mid-data tas-sentenza appellata u minflok tiddikjarah mhux hati ta' dan ir-reat u tilliberah minnu; u

Tikkonferma l-istess sentenza fil-bqija b'dan li x-xahar zmien biex l-appellant jottempera ruhu mal-ligi jibda jghodd mil-lum;

Ghal kull *buon fini* din il-Qorti qiegħda ukoll twissi lill-appellant li jekk fi zmien hames snin mil-lum jerga' jigi misjub hati ta' xi reat skond l-Att dwar l-*Income Tax* huwa jigi mogħti sentenza ta' mhux inqas minn tliet ijiem prigunerija b'zieda ma' kull piena oħra.
